

Villkor Maskin

Oktober 2011

MASKIN

Försäkringsgivare:

Moderna Försäkringar • Birger Jarlsgatan 43 • Box 7830 • 103 98 Stockholm • 0200-222324 • www.modernaforsakringar.se Bolagsverket • Org.nr. 516403-8662 • Filial till Tryg Forsikring A/S • Erhvervs- og Selskabsstyrelsen • CVR-nr. 24260666 Klausdalsbrovej 601 • DK 2750 Ballerup, Danmark

Detta försäkringsvillkor utgör en del av försäkringsavtalet mellan *försäkringstagaren* och Moderna Försäkringar, i fortsättningen kallat Moderna.

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsavtalet som består av

- försäkringsbrev eller försäkringsbevis med specifikationer och särskilda villkor
- detta villkor
- Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF
- Försäkringsavtalslagen (2005:104, FAL)
- övrig svensk rätt

Försäkringsbrevet eller försäkringsbeviset med specifikationer och åsatta försäkringsvillkor gäller före dispositiva lagregler. Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet motstridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan, dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella.

Samtliga villkor är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Kursiv stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i kapitel Definitioner – Förklaringar i Allmänna avtalsbestämmelser och Definitioner – Förklaringar AB-DF.

MASKIN	1
FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR MASKINER, MOTORREDSKAP SAMT SKOGSMASKINER	6
1. Allmänna försäkringsvillkor	6
1.1 Vilka fordon försäkringen gäller för	6
1.2 Var försäkringen gäller	6
1.3 Lånemaskin	6
1.4 Vad försäkringen gäller för	6
1.5 Bestämmelser om premieberäkning	7
1.6 Självrisiker	7
2. Trafikförsäkring.....	9
2.1 Trafikskadelagen, TSL	9
2.2 Självrisiker	10
2.3 Särskilda självrisiker	10
3. Kaskoförsäkring.....	12
3.1 Vad som ingår i kaskoförsäkringen	12
3.4. Brand	13
3.5 Glasruteförsäkring	15
3.6 Stöld	15
3.7 Skadegörelse	16
3.9 Rättsskyddsförsäkring för fordonet	16
3.10 Krisförsäkring	19
3.15 Vagnskadeförsäkring	20
3.16 Ersättnings- och värderingsregler	21
3.17 Äganderätten till ersatt egendom	22
3.18 Bärning och hämtning	22
4. Tilläggförsäkringar	23
4.1 Avbrottsförsäkring	23

4.2	Förarycksfall	25
4.3	Maskinskadeförsäkring	26
4.4	Rörelseförsäkring Maskin	27
4.4.1	Egendomsförsäkring för verksamheten	27
4.4.2	Resgods	29
4.4.3	Rättsskyddsförsäkring för verksamheten	29
4.4.4	Ansvarsförsäkring för verksamheten	34
4.4.5	Ansvarsförsäkring vid entreprenad	39
4.4.7	Oljeskadeförsäkring	40
5.	Särskilda försäkringsvillkor.....	41
5.2	Avställningsförsäkring	41

Sammanfattning

Här får du översiktligt veta vad som gäller för din försäkring. Det fullständiga försäkringsvillkoret följer efter denna sammanfattning.

Försäkringsbrev samt övriga försäkringshandlingar

Ditt försäkringsbrev anger vad som är försäkrat och vilken omfattning försäkringsskyddet har. Det framgår även under vilken tid avtalet gäller och vad din premie är. Försäkringsbrev, försäkringsvillkor och eventuella kundmeddelanden är den sammantagna dokumentation som beskriver ditt försäkringsskydd.

Var försäkringen gäller

Om inte annat framgår av försäkringsbrevet, gäller försäkringen i de länder som är anslutna till det s.k. Gröna Kort-området och vid transport mellan dessa länder.

Självrisker

Vid varje skadetillfälle får du själv stå för den första delen av kostnaden - självriskan. Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. I vissa fall gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret.

Anpassat efter dina behov

Försäkringen är en flexibel lösning som möjliggör att ett försäkringsskydd anpassas just efter dina behov. För fordonet/maskinen behöver du en trafikförsäkring, det är ett lagstadgat krav, om det är ett trafikförsäkringspliktigt fordon. Därutöver kan du välja kaskoförsäkring, som ger ett försäkringsskydd för skador som kan drabba ditt egna fordon/maskin. Rörelseförsäkring Maskin är i första hand avsett för dig som har en mindre verksamhet och bedriver yrkesmässig entreprenadverksamhet. Du kan läsa mer om Rörelseförsäkring Maskin under 4.4. Avbrottsförsäkring finns också som tillägg, ger ekonomisk ersättning vid avbrott till följd av ersättningsbar skada på fordonet, exempelvis vid brand, stöld eller vid vagnskada.

Trafikförsäkring

Du är skyldig att teckna trafikförsäkring om ditt fordon är trafikförsäkringspliktigt. I annat fall rekommenderar vi att du tecknar en trafikansvarsförsäkring. Trafikförsäkringen ersätter personsador och vissa egendomsador enligt reglerna i Trafikskadelagen. Den gäller inte för skador på ditt eget fordon och inte heller för skador på egendom som du transporterar med fordonet.

Kaskoförsäkring

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och ägare av det försäkrade fordonet. Kaskoförsäkringen ersätter skador på fordonet och utrustning som hör till fordonet. Under punkt 3 kan du läsa mer om hur försäkringsskyddet inom Kaskomomentet är utformat.

Mediautrustning, dvs. informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV, DVD och video ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Detsamma gäller för bilradio, band- eller cd-spelare eller annan liknande utrustning. Se punkt 3.1.2.

Rättsskydd

Vi betalar advokat- och rättegångskostnader i vissa tvistemål. Viktiga undantag och begränsningar finns. Du kan läsa om detta under punkt 3.9 Rättsskydd för fordonet och under 4.4 som är en del av Rörelseförsäkring Maskin som gäller rättsskydd för verksamheten.

Begränsningar i kaskoskyddet

Försäkringen har vissa begränsningar i kaskoskyddet. Här följer de viktigaste begränsningarna men vi betonar att det är vad som framgår av villkorstexten under respektive moment, som gäller. Begränsningar finns beträffande högsta ersättningsbelopp, se punkt 3.1 allmänna regler kring kaskoskyddet samt 3.6 som beskriver vissa begränsningar när det gäller stöldskador. För att stöldförsäkringen skall ersätta utrustning till din maskin finns särskilda regler om låskrav för skopor och annan utrustning. Stöldförsäkringen gäller inte för skada om någon som tillhör ditt hushåll eller ditt företag tar fordonet utan lov och använder det eller om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov. Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Säkerhetsföreskrifter

I villkoren finns angivna regler -säkerhetsföreskrifter - om vad du ska göra för att förhindra eller begränsa skador. Ta del av

säkerhetsföreskrifterna redan nu. Dels finns de under respektive avsnitt för stöld, brand, vagn etc. samt under allmänna bestämmelser AB-DF:Motor1, som är gemensamma för samtliga fordonsklasser. Du hittar allmänna bestämmelser som ett separat dokument. Där finns också definitioner som är kopplade till detta villkor. Följer du inte säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen minskas eller helt utebli.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR MASKINER, MOTORREDSKAP SAMT SKOGSMASKINER

2011-10-01

1. Allmänna försäkringsvillkor

1.1 Vilka fordon försäkringen gäller för

Dumper
Epatraktor, golfbil eller liknande fordon
Gaffeltruck
Grävmaskin
Lastmaskin
Skotare och skördare
Självgående motorredskap
Traktor eller motorredskap använda i lantbruk, park eller trädgårdsskötsel

1.2 Var försäkringen gäller

Kaskoförsäkringen gäller inom Norden. Trafikförsäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kortområdet.

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Beträffande försäkring för avställt fordon, se punkt 5.2 avställningsförsäkring

1.3 Lånemaskin

Om försäkringstagaren, i samband med reparation eller service av försäkrat fordon, lånar eller hyr ett likvärdigt fordon gäller försäkringen även för detta i högst 30 dagar.

Försäkringen gäller med samma omfattning och med samma villkor som för försäkrat fordon. Vid skada på ersättningsfordon åligger det försäkringstagaren att styrka att ordinarie fordon varit inlämnat för reparation eller service vid skadetillfället. Högsta ersättning är 50 % av prisbasbelop

1.4 Vad försäkringen gäller för

1.4.1 Vad som ingår i försäkringen

Du kan försäkra ditt fordon/maskin med olika omfattning. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet. Anpassning av försäkringsomfattningen görs bland annat med hänsyn till användningsområdet. Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ du kan välja.

Fordon

- Trafikförsäkring eller trafikansvarsförsäkring

Trafikförsäkring för trafikförsäkringspliktiga fordon och trafikansvarsförsäkring för ej trafikförsäkringspliktiga fordon.

Kasko

- Brandförsäkring
- Glasrutförsäkring
- Stöldförsäkring inklusive skadegörelse
- Rättsskyddsförsäkring för fordonet
- Krisförsäkring
- Vagnskadeförsäkring
- Bärningsförsäkring

Tilläggsförsäkringar

- Avbrottsförsäkring
- Maskinskada

Rörelseförsäkring Maskin

- Egendomsförsäkring för verksamheten
- Resgodsförsäkring
- Rättsskyddsförsäkring avseende verksamheten
- Ansvarsförsäkring – verksamheten
- Oljeskadeförsäkring – egen egendom

1.5 Bestämmelser om premieberäkning

Uppgifter till grund för premieberäkning.

1.5.1 Premieberäkning

Premien är beräknad bland annat efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om försäkringstagaren lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknas gäller vad som sägs i Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, Upplysningsplikt.

Premien för vagnparksavtal (VPA) beräknas preliminärt vid försäkringstidens början. Efter avstämning av förändringar i fordonsbeståndet under försäkringstiden debiteras slutlig premie, vilken således kan bli högre eller lägre än preliminär premie. Avstämning sker efter försäkringsårats slut, eller under försäkringsåret om försäkringstagaren så önskar.

1.5.2 Premiepåverkan vid skada

Moderna äger rätt att justera premien och eller självrisk vid skadeutbetalning. Detta sker i samband med kommande årsförfallodag.

1.6 Självrisker

Gäller trafikförsäkringen med självrisk måste den alltid betalas utöver annan självrisk.

Om försäkringstagaren drabbas av flera skador vid samma tillfälle gäller försäkringen med en självrisk, den högsta, enligt följande

- då ersättning skall lämnas från flera försäkringsformer i fordonsförsäkringen
- då ersättning skall lämnas från både fordons- och företagsförsäkring i Moderna
- då ersättning skall lämnas från lastbils- och släpfordons vagnskadeförsäkring i Moderna. De skall vara kopplade till varandra och skadas samtidigt
- då ersättning skall lämnas från både fordons- och transportöransvarsförsäkring i Moderna.

Detta gäller dock inte vid fel riskklass i transportöransvarsförsäkringen. I sådana fall tillämpas minst två självrisker.

Försäkringen gäller med högst två självrisker

- om försäkringstagaren har flera fordon/maskiner försäkrade i Moderna och dessa skadas vid samma tillfälle genom brand-, stöld- eller glasskada eller genom skadegörelse orsakad av annan person, eller annan yttre olyckshändelse.

2. Trafikförsäkring

2.1 Trafikskadelagen, TSL

Trafikförsäkring för trafikförsäkringspliktiga fordon och trafikansvarsförsäkring för ej trafikförsäkringspliktiga fordon.

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- och sakskada som är en följd av trafik med det försäkrade fordonet. För trafikförsäkringspliktiga fordon/maskin är trafikförsäkringen obligatorisk. Ägaren av fordonet måste ha Trafikförsäkring enligt lag, såvida inte fordonet är avställt eller på annat sätt inte omfattas av trafikskadelagen.

Om ägaren av fordonet inte tecknar trafikförsäkring eller betalar premien kommer ägaren bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än premien.

Trafikförsäkring gäller inte för skador på fordonet och inte för egendom som transporteras med fordonet.

Högsta ersättning är 300 miljoner kr.

2.1.1 När gäller inte trafikförsäkringen

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadelagen. Lagen gäller inte;

- motordrivet fordon som är avsett att föras av gående.
- motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde.
- motorredskap med en tjänstevikt av högst 2000 kg som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i Vägtrafikregistret.

Har till motordrivet fordon som omfattas av lagen kopplats fordon av annat slag, tillämpas lagens bestämmelser om skada i följd av trafik med motordrivet fordon på fordonskombinationen i dess helhet.

2.1.2 Följande ersätts utöver bestämmelserna i trafikskadelagen (TSL)

- a) Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan hände. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som t ex kameror, ringar och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är 1/2 prisbasbelopp per person.
- b) Skada på egendom utanför fordonet, även om den som drabbats av skadan varit medvållande.

Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte vid skada

- på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
- på spårbundet fordon
- på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
- på egendom som tillhör försäkringstagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
- om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 25 % av prisbasbeloppet per person.

2.1.3

Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäliga för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottmålstaxan. Beträffande vilka ombud som anlitas gäller samma regler som för Rättsskyddet, se punkt 3.9.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi ersätter inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

2.1.4 Mervärdesskatt

Försäkringstagaren skall på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

2.2 Självrisker

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om det framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren. Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självriskbeloppen.

2.3 Särskilda självrisker

2.3.1

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 10 % av prisbasbeloppet

- om föraren kört fordonet utan giltigt körkort/yrkesbevis
- om läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen. Moderna får dock av fysisk person för en och samma skada inte kräva mer än 10 % av prisbasbeloppet. Detta gäller även om summan av gällande självrisker enligt 2.3.1 – 2.3.4 är högre.

Dessutom har Moderna rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen.

2.3.2 ADR-självrisk

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk av 10 % av prisbasbeloppet om föraren vid transport av farligt gods saknar gällande "intyg om utbildning av förare av fordon som transporterar ADR-gods" och då skada orsakats av godset. Sådant intyg (så kallat ADR-intyg) fordras vid inrikes och utrikes transport av farligt gods i

- tank eller tankcontainer om 3 kubikmeter eller mer
- behållare eller kärl om 450 l eller mer och då den sammanlagda volymen av behållarna/kärlen uppgår till 3 kubikmeter eller mer.

2.3.3 Självrisk vid kollision med luftfarkost

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 20 prisbasbelopp om skada hänt då fordonet kolliderat med luftfarkost eller delar till sådan.

2.3.4 Självrisk i samband med snöröjning

Vid skador i samband med snöröjning och där antalet skadefall inte kan konstateras, tillämpas i stället självriskan 20 procent av skadekostnaden per entreprenad, lägst 10 procent av prisbasbeloppet och högst ett prisbasbelopp.

2.3.5 Du behöver inte betala någon självrisk

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan bilen var stulen/tillgripen
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade bilen
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren ensam vållat skadan.

2.3.6 Trafikansvarsförsäkring

(Gäller ej trafikförsäkringspliktiga fordon.)

2.3.6.1 Försäkringen gäller för skada

Till följd av trafik med fordonet när skadeståndsskyldighet enligt gällande rätt kan åläggas försäkringstagaren eller den, som med hans medgivande fört fordonet. Försäkringen omfattar även skada på föraren av det försäkrade fordonet enligt de regler som gäller för trafikskadeersättning, dock inte skada på förare som fört fordonet utan försäkringstagarens medgivande. Villkoren under 2 Trafikförsäkring tillämpas.

3. Kaskoförsäkring

3.1 Vad som ingår i kaskoförsäkringen

Av försäkringsbrevet framgår vilka av dessa försäkringsformer som ingår i ditt försäkringsskydd.

3.1.1 Försäkrad egendom

- a) Fordonet/maskinen
- b) Utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet och kan anses vara normalt för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade, dock ej reservdelar.
- c) För så kallad EPA-traktor ingår utrustning upp till 10 % av prisbasbeloppet.
- d) Avmonterad fordonsdel eller utrustning som ersatts av annan fordonsdel eller utrustning enligt b) upp till 5 prisbasbelopp

I utrustning för maskiner ingår masksvagn, redskapsvagn, farmartank och container inklusive innehåll som är normalt för fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade och för den verksamhet som utförs. För skogsmaskin begränsas utrustning till redskapsvagn och farmartank. Högsta ersättningsbelopp är 2 prisbasbelopp.

Högsta ersättningsbelopp för verktyg i eller på fordonet är 25 % av prisbasbeloppet.

Informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV, DVD och video ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Detsamma gäller för bilradio, band- eller cd-spelare eller annan liknande utrustning. Vi ersätter inte kassettband, dvd/cd-skivor eller mobiltelefoner.

Ovan nämnda utrustning ersätts med upp till 25 % av prisbasbeloppet om den är fabriksmonterad, se definition 3.1.2.

3.1.2 Beloppsbegränsningar

Är utrustningen fast eftermonterad gäller vissa beloppsbegränsningar vid stöld enligt följande

- bilradio, band/cd-spelare annan liknande utrustning, högsta ersättningsbelopp sammanlagt 10 000 kr
- informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV, DVD och video, högsta ersättningsbelopp sammanlagt 10 000 kr.

Ersättningen gäller efter självrisk- och åldersavdrag. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning. Monteringskostnad ersätts utöver beloppsbegränsningen, dock högst med 0,2 prisbasbelopp.

Definition

Med fabriksmonterad utrustning menar vi i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

3.1.3 Försäkringen gäller inte för

- arbetsredskap som används i lantbruk
- utrustning som enligt lag är förbjuden att använda.

3.1.4 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast försäkringstagarens eget ekonomiska intresse. Dessutom avser försäkringen försäkringstagarens intresse i utrustning enligt 3.1. Försäkrad egendom som är lånad, hyrd eller ägd av fordonets brukare.

Har fordonet köpts på avbetalning eller kredit har Moderna rätt att lämna ersättning till säljaren. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt

reglerna i konsumentkreditlagen eller lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare med flera.

Om försäkringstagaren hyrt (leasat) fordonet har Moderna rätt att lämna ersättning till ägaren.

3.1.5 Försäkringen gäller inte vid skada

- om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål, eller om fordonet använts i polisiär verksamhet t.ex. utryckningskörning
- som skett under tävling med fordonet eller träning för sådan tävling.

3.3.1 Säkerhetsföreskrifter

- Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning, ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
- Fordonet får inte användas om fordonet belagts med körförbud.

Säkerhetsföreskrifterna tillämpas inte under Stöld, 3.6

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs
Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser
AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.3.2 Generellt för Kaskoförsäkringen gäller

3.3.2.1 Försäkringen gäller inte vid skada

- som skett när fordonet använts inom inhägnat tävlingsområde
- som inträffat under tävling med fordonet, eller träning inför sådan tävling, uppvisning eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former
- som består i slitage, förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd
- som fabrikant eller annan ansvarar för enligt lag eller som kan ersättas via garanti eller annat åtagande.

3.4. Brand

3.4.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada

- genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös
- på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter.

3.4.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada

- på motor, avgassystem, däck och slangar genom brand eller explosion i dessa
- på elektrisk motor och strömförbrukare genom brand eller kortslutning i dessa
- på grund av vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan. Vagnskadan kan ersättas genom vagnskadeförsäkringen.
- i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stöldförsäkringen.

Anmärkning

Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare. Med kortslutning menas överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

3.4.3 Säkerhetsföreskrift

3.4.3.1

Installation avsedd för uppvärmning eller torkning fordonet eller del av fordonet ska vara utprovad, avsedd och godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar vid installation och användning ska följas.

3.4.3.2

Föreskrifter i lag eller förordning om starkströmsanordning ska följas.

3.4.3.3

Föreskrifter utfärdade av myndighet för att förhindra eller begränsa skada avseende fordonet eller lokal där fordonet normalt förvaras ska följas.

3.4.3.4

Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

3.4.3.5

Gällande brandskyddsregler för fordonet enligt försäkringsbranschens bestämmelser, SBF 127:13 ska följas. Fordon som används i brandfarlig miljö eller med brandfarligt material, såsom till exempel flis, trä, torv, papper, sopor eller petroleumprodukter, ska enligt dessa regler vara utrustat med fast monterad sprinkleranläggning.

3.4.3.6

Fordon med fast monterad sprinkleranläggning ska revisionsbesiktigas av behörig firma varje år. Fordonet ska dock alltid vara utrustat med minst en handbrandsläckare av klass 34A 183B eller 27A 183BC. Föraren ska vara utbildad på släckanläggningen och väl förtrogen med dess handhavande.

3.4.3.7

Avstängnings- och stoppanordning ska vara lätt åtkomlig utifrån och medge omedelbar avstängning av framdrivningsmotor och i förekommande fall bearbetningsmotor, elsystem och bränslesystem. Om automatisk släckanläggning finns monterad ska maskinens avstängnings- och stoppanordningar automatiskt träda i funktion vid brand.

3.4.3.8

Vid stationär drift ska motorvakt användas.

3.4.3.9

Om fordonet lämnas utan tillsyn, repareras eller rengörs ska huvudströmmen alltid brytas.

3.4.3.10

Fordonet ska genomgå årlig brandskyddskontroll. Vid brandskada ska ett brandskyddsprotokoll ej äldre än 14 månader kunna uppvisas.

Detta gäller dock inte:

- El-truckar med lastkapacitet understigande 1 500 kilo.
- Maskiner med vikt under 600 kilo och värde under två prisbasbelopp.

3.4.3.11

Fordonet ska hållas tillfredsställande rent för att undvika brand.

3.4.4 Säkerhetsföreskrifter för skogsmaskin och fliskross

Utöver 3.4.1 gäller följande för skogsmaskiner och fliskross.

3.4.4.1

Fordonet skall uppfylla de krav som föreskrivs i SBF 127:10 och FTR127 och vara utrustat enligt bestämmelserna i SBF 127B.

3.4.4.2

Släckanläggningen skall varje år genomgå en service och/eller revisionsbesiktning av en auktoriserat service/revisionsföretag. Servicen/revisionen ska också omfatta en

brandskyddskontroll av maskinen. Information om innehållet i försäkringsbolagens regler för fast monterad släckanläggning och övriga brandskyddsanordningar på skogs- och anläggningsmaskiner SBF 127:10, FTR127 och SBF 127B, kan erhållas av maskintillverkare, maskinleverantör eller Moderna.

3.4.4.3

När fordonet lämnas ska huvudströmmen och bränsletillförseln alltid brytas.

3.4.4.4

Brandskyddsutrustningens funktion skall alltid upprätthållas. Service/revisionsföretagets skötsel- och underhållsföreskrifter skall alltid följas.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.4.5 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

3.5 Glasruteförsäkring

Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

Försäkringen gäller inte för skada

- som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen
- genom stöld eller skadegörelse.

3.5.1 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev. Om glasrutan repareras är självrisiken 200 kr.

3.6 Stöld

3.6.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom stöld, tillgrepp, eller rån av fordon. Vi ersätter också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse.

Vid förlust av fordonet får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom 30 dagar från det du gjort polisanmälan och anmälan till Moderna.

För viss annan utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se punkt 3.1.2.

3.6.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada

- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet utan lov och använder det (tillgrepp)
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov (olovligt brukande)
- vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Anmärkning

Begreppet stöld är definierat i Brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, t ex om en hyrd bil inte återlämnas.

3.6.3 Säkerhetsföreskrift

När fordonet lämnas skall tändningslåset låsas och nyckeln vara urtagen. Detta gäller även vid lastning och lossning. Tändningsnyckeln, nyckelkort eller liknande skall inte förvaras i eller i närheten av fordonet, och skall i övrigt förvaras aktsamt. Nycklarna, nyckelkort eller liknande får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer.

När fordonet lämnas ska lös egendom enligt 3.1.1 b) och c), som förvaras i fordonet, vara inlåst i detta.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 3.1.1 c), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av försäkringstagaren.

Föremål (till exempel skopa, rivare, skärare, gafflar, kranarm) som på grund av storlek, användning eller annars inte rimligtvis kan förvaras inlåsta ska vara fastlåsta med av oss godkänt stöldskydd (klass III kättinglås).

Manskapsbod ska ha golv, väggar, tak, dörrar och fönster som är svåra att forcera.

Samtliga dörrar ska vara försedda med hänglås av minst klass 3, godkänt av Stöldskyddsföreningen. Manskapsbod (med inbyggd cistern) ska vara försedd med lås eller hänglås av minst klass 3. Nycklar, nyckelkort eller liknande skall i övrigt förvaras aktsamt. Nycklarna, nyckelkort eller liknande får inte ha uppgift om namn, registreringsnummer eller annan identifierbar information.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.6.4 Självrisiker

Självrisiken framgår av försäkringsbrevet.

3.6.4.1 Elektronisk startspärr och spårsändare

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med elektronisk startspärr eller spårsändare och dessa var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan självrisk.

3.6.5 Särskilt stöldskydd

Det framgår av försäkringsbrevet om Moderna kräver särskilt stöldskydd, i form av spårsändarutrustning.

3.6.5.1 Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Moderna godkänd spårsändarutrustning som är i funktion.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli se Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

3.7 Skadegörelse

3.7.1 Omfattning

Kaskoförsäkringen gäller även för skada som uppkommit på fordonet genom skadegörelse av annan person. Inträffad skada skall polisanmälas.

3.7.2 Självrisk

Självrisiken är densamma som gäller för stödförsäkringen enligt försäkringsbrevet.

3.9 Rättsskyddsförsäkring för fordonet

3.9.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

3.9.2 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det inte gått längre tid än 10 år.

Anmälan ska ske senast inom tre år från när ombud anlitas eller från det misstanken om brott delgivits försäkrad. Om detta inte sker upphör rätten till rättsskydd. Ersättningsanspråk, ombuds fakturor ska framställas till Moderna inom 6 mån, framställs anspråk senare är bolaget fritt från ersättnings skyldighet.

3.9.3 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde.

3.9.4 Vad försäkringen gäller för

Tvister

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av allmän domstol inom nordén. Försäkringen gäller också i resningsmål, om resning beviljas. Försäkringen gäller även för tvist angående skadestånd som prövas inom ramen för brottsmål, där du är målsägande. Tvist eller mål som handläggs utanför nordén ersätts med skäliga och nödvändiga kostnader.

Brottmål

Försäkringen gäller för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom

Kan du visa att åtal mot dig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft, inte bedömts som grov, gäller försäkringen.

Ersättningsgilla kostnader

Nödvändiga och skäliga kostnader från det att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits försäkrad samt utredningskostnader beställda av ditt ombud som du inte kan få betalda av motpart, staten eller annan.

Försäkringen ersätter

- Ombudsarvodet högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen årligen fastställer i vissa mål. Ersättningen betalas till ombudet.
- Rättegångskostnader – både den försäkrades egna och sådana som han efter domstolsprövning förpliktas att utge. I sådana mål gäller försäkringen även för resning, dock endast om resning beviljats.
- Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning eller återkallelse av talan åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att den försäkrade gör det sannolikt att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.
- Kostnader för skiljeförfarande – både den försäkrades egna och sådana som han förpliktigas utge – med undantag för ersättning till skiljemännen.

3.9.5 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för tvist

- där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och därmed ska handläggas enligt reglerna 1 kap 3 d § rättegångsbalken (småmål). Dessa undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.
- där den försäkrade, inte försäkrat yrkesmässig uthyrning av fordon, i tvist
- som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet.

- eller förundersökning och brottmål där misstanke eller åtal avser
- hastighetsöverträdelser enligt Trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
- brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri
- olovlig körning.
- där försäkrad är kärandepart och tvisten ska handläggas enligt lagen om
- grupprättegång (2002:599)
- som har samband med äktenskapsskillnad, upplösning av partnerskap
- eller samboförhållande, oavsett vad tvisten gäller och när den
- uppkommer.
- där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad.
- som uppkommit mellan företag eller inom samma koncern eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal.

3.9.5.1 *Försäkringen gäller inte heller för kostnader som avser*

- ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott
- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.

3.9.5.2 *Försäkringen gäller inte heller för merkostnader som kan uppstå genom att den försäkrade*

- anlitar flera ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där verksamheten bedrivs eller ärendets natur
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt.

3.9.6 **Självrisk och högsta ersättningsbelopp**

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 3 prisbasbelopp (inklusive mervärdesskatt).

- Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist,
- om de enligt 14 kapitlet rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Om du delges misstanke för flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

3.9.7 **Åtgärder vid tvist**

3.9.7.1 *Ombud*

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud som företräder den försäkrade i förhandlingar och rättegång.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till tvistens beskaffenhet, omfattning och den ort som den försäkrade är bosatt eller orten där tvisten eller brottet är föremål för prövning. Ombudet ska antingen vara

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, Moderna och den försäkrade har rätt att begära prövning hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor av ombudets lämplighet. Nämndens beslut är endast rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot samt Moderna ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och Moderna förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

3.9.7.2 *Tidpunkt för betalning av ersättning*

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 43.

3.10 Krisförsäkring

Försäkringen gäller för skadehändelser som inträffat under försäkringstiden.

3.10.1 **Omfattning**

Krisförsäkring ingår för fordon som är minst halvförsäkrat.

3.10.2 **Vem försäkringen gäller för**

De försäkrade är

- Föraren av försäkrat fordon
- Arbetstagare hos försäkringstagaren
- Make/sambo till försäkrad enligt ovan

3.10.3 **Vad försäkringen gäller för**

3.10.3.1 *Kristerapi*

För försäkrad som råkar ut för någon av nedanstående skadehändelser och detta medför en psykisk kris, ingår Kristerapi. Skadehändelser som avses är

- a) trafikolycka
- b) arbetsolycka i samband med användning av fordon/maskin
- c) rån, hot eller överfall i samband med färd med fordonet.

Rån, hot och överfall ska polisanmälas.

3.10.3.2 *Juridisk rådgivning*

Till försäkrad som i samband med färd med fordonet utsatts för rån eller annat våldsbrott eller hot om det erbjuds juridisk rådgivning.

3.10.4 **Ersättning lämnas för**

- a) behandlingskostnad till följd av ersättningsbar skada enligt ovan. Med behandlingskostnad menas kostnad för samtalsterapi (psykologkonsultation). Ersättning lämnas med maximalt 10 behandlingstillfällen. Tiden under vilken behandling ges är begränsad till 12 månader efter inträffad skada. Innan behandling påbörjas skall samråd ske med Moderna.
- b) skäliga resekostnader i Sverige beräknade enligt bestämmelser i Lagen om allmän försäkring.
- c) juridisk rådgivning per telefon efter inträffat rån eller överfall. Ersättning lämnas för 1 timmes rådgivning av Moderna anvisad jurist och är avsedd att klargöra de praktiska frågor som kan finnas avseende polisanmälan, rätt till skadestånd och rättegångsförfarande.

3.10.5 **Var försäkringen gäller**

Försäkringen gäller inom Norden. Behandlingen skall dock alltid ske i Sverige.

3.10.6 **Undantag**

Försäkringen gäller inte för behandlingskostnad som

- a) uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsätlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.
- b) uppstått då den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas.

3.10.7 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

3.10.8 Annan försäkring

Får den försäkrade ersättning från annan försäkring för de kostnader som avses i punkt 3.10.3 minskas ersättningen i denna försäkring med motsvarande belopp.

3.15 Vagnskadeförsäkring

3.15.1 Försäkringen gäller vid skada

- genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse. Försäkringen gäller även för skada som uppstått under transport på annat transportmedel.
- genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse som inträffar under vinterväghållning under sandning, saltning eller snöröjning. Försäkringen gäller också för skada i samband med montering/avmontering av aggregat. Förutom fordonet omfattar försäkringen snöplog, sandnings-, eller saltningsaggregat även om tillbehören ifråga tillhör annan än försäkringstagaren.

3.15.2 Försäkringen gäller inte för skada

- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.
- som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.
- som orsakats genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 3.13.1 betalas dock.
- på enbart larvband eller däck.
- som är ersättningsbar genom 3.4.1 brandförsäkring eller 3.6.1 stödförsäkring.

3.15.3 Säkerhetsföreskrifter

Bestämmelser som meddelats i lag eller författning eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada skall följas.

Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman. Fordonet ska ha lagstadgad utrustning

Innan fordonet/maskinen framförs eller utför arbete på isbelagt vatten skall föraren, omedelbart före körning och vid arbete, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet. Vägverkets normer i skriften "Vägar på sötvatten" skall beaktas.

Vid arbete eller färd på torvmarker eller på andra sankmarker skall föraren, genom att undersöka markförhållandena, förvissa sig om att aktuellt fordon kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt.

Innan fordonet/maskinen används från eller transporteras på båt, pråm eller liknande farkost skall föraren förvissa sig om att farkosten har tillräcklig bärighet och att fordonet är tillfredsställande förankrat i farkosten.

Fordonet/maskinen får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet. Fabrikantens anvisningar om hur fordonet och dess anordningar ska användas, ska därför följas. Fordonets maximilast och maximala dragvikt får inte överskridas.

Gällande bestämmelser för kör- och vilotider skall följas.

För fordon/maskiner med stödben/balkar gäller även att vid lyft ska samtliga stödben/balkar vara helt utdragna och stödben ansatta, stödbensplatta skall användas där så krävs. Förflyttning med hängande last eller utskjuten bom får inte ske.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs
Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.15.4 Självrisker

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

3.15.4.1 Höjledsskada

En extra självrisk om 50 % av prisbasbelopp tillkommer vid vagnskada som uppstått genom att fordon eller tillkopplat släpfordon varit för hög med hänsyn till förhållandena där det framfördes eller drogs, (t ex. pga. bro, hängande anordningar, tak, etc.) Till fordonet räknas här även utrustning i eller på fordonet.

3.15.4.2 Kör- och Vilotidsregler

Vid skada som uppstått genom att föraren brutit mot gällande arbetstidsregler, vilotidsregler eller kör- och vilotidsregler tillkommer en extra självrisk utöver vald vagnskadesjälvrisk. Denna är 50 % av prisbasbeloppet vid varje skada.

3.15.4.3 Vid vinterväghållning

Självriskens vid vinterväghållning för väghållares räkning är 5 procent av prisbasbeloppet vid varje skada.

3.16 Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler.

Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas ersätts inte.

Affektionsvärde eller annat värde av personlig natur ersätts inte heller.

Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom.

Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi ersatt. Du ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete.

Begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas. Skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt. Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller utrustning. För aggregat och tillbehör såsom hydraulhammare, skopor och pallgafflar och liknande lämnas ersättning enligt följande: Om skadan skett inom ett år efter det att aggregatet eller tillbehöret togs i bruk som fabriksny lämnas full ersättning. I annat fall görs normalt åldersavdrag med 15 % per år. Avskrivningen skall aldrig överstiga 75 %. Moderna har rätt att anvisa inköpsställe.

Vid förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi fordonet inklusive utrustning enligt punkt 3.1. Från denna regel görs avsteg och enligt nästa stycke.

För plötslig oförutsedd skada enligt 4.7 Maskinskadeförsäkring lämnas ersättning enligt följande:

Om skadan skett inom ett år efter det att fordonet eller utrustningen togs i bruk som fabriksny lämnas full ersättning för skadade delar. I annat fall görs åldersavdrag med 15 % per år. För markberedare görs åldersavdrag med 20 % per år. Avdraget maximeras till 75 %.

3.16.1 *Vi ersätter inte*

- a) kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skada reparerats
- b) merkostnad som beror på att bolagets anvisningar om inköpsställe inte inhämtats eller följts
- c) eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada

- d) merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar fraktats på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte bolaget särskilt godkänt merkostnaden
- e) ersättning för normalt slitage eller värdeminskning på grund av att fordonet brukats i samband med stöld eller tillgrepp
- f) mervärdesskatt när försäkringstagaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

3.17 Äganderätten till ersatt egendom

Moderna övertar äganderätten till fordonet/maskinen eller de som ersatts, om inte annat överenskommits.

3.18 Bärgning och hämtning

Om fordonet drabbats av en ersättningsbar skada ersätts även nödvändiga kostnader för bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet.

I händelse av att stödförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits betalas försäkringstagarens skäligena kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan Moderna ombesörja hämtningen. Moderna avgör om transport till fordonets hemort eller annan ort skall betalas. Moderna betalar de skäligena bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsform.

Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk avdrages.

4. Tilläggsförsäkringar

Tillägg du kan teckna till din grundförsäkring. Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrat fordon i Moderna.

- Avbrottsförsäkring
- Förarycksfall
- Maskinskadeförsäkring
- Rörelseförsäkring Maskin

Rörelseförsäkring Maskin, som beskrivs nedan, är avsett för dig som arbetar med din maskin yrkesmässigt.

Rörelseförsäkring Maskin innehåller

- Egendomsförsäkring för verksamheten
- Resgods
- Rättsskyddsförsäkring för verksamheten
- Ansvarförsäkring
- Oljeskadeförsäkring

4.1 Avbrottsförsäkring

Avbrottsförsäkring ingår om detta anges i försäkringsbrevet.

4.1.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning lämnas om fordonet inte kunnat användas på grund av ersättningsbar brand- eller stöldskada. Vid stöld av enbart redskap ska det styrkas att betalt arbete ej kunnat utföras.

Ersättningsbar vagnskada, dock endast om skadekostnaden överstiger självriskan och försäkringen omfattar vagnskademomentet.

Ersättningsbar maskinskada, dock endast om skadekostnaden överstiger självriskan och försäkringen omfattar maskinskademomentet.

Vid skada på fordonet under transport på landtransportfordon, eller vid lastning, respektive lossning från sådant fordon under förutsättning att vagnskadeförsäkring fanns tecknad.

Vid skada som är ersättningsbar enligt ovan lämnas avbrottsersättning i procent av prisbasbeloppet för den tid fordonet är obrukbart (avbrottstiden) enligt 4.1.3.

4.1.2 Undantag

Ersättning lämnas inte

- om försäkringstagaren får stilleståndsersättning från trafikförsäkringen, annan skadeståndersättning eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än då avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden.
- när ditt fordon före skadetillfället var avställt eller var belagt med körförbud
- för dag som förlorats på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida
- för dag då fordonet, trots skada, kan användas.

4.1.3 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas enligt nedanstående tabell:

	Fordonsålder		
Fordonsvärde kr	0 – 4 år	5 – 9 år	>9 år
1-500 000	2		
500 001-1 000 000	4	2	1
1 000 001 –1 500 000	5	3	2
1 500 001-2 000 000	6	5	3
2 000 001-3 000 000	8	6	4
3 000 001 – 4 000 000	10	8	5
> 4 000 000	12	10	6

Procenttalet avser del av prisbasbeloppet, skadeåret.

Varje dag ersättning avrundas uppåt till närmaste 10-tal kronor.

Vid utökad avbrottsersättning lämnas ersättning för 2-skift med ytterligare 25 % eller 3-skift med ytterligare 50 % på framräknat ersättningsbelopp.

4.1.4 Karens

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Denna räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen, eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan.

Karenstiden är 2 arbetsdagar.

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med spårsändare och denna var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan karens.

4.1.5 Ersättningstid

Ersättning lämnas under skälig reparationsstid högst 45 arbetsdagar karenstiden räknad.

Som arbetsdag räknas helgfri måndag-fredag då fordonet inte kunnat användas. Ersättning lämnas också för lördag, söndag och helgdag om försäkringstagaren kan styrka att han skulle ha utfört arbete med fordonet sådan dag.

Ersättning lämnas inte för dag som förlorats på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

Sker ej reparation av skadat fordon lämnas ersättning för beräknad reparationsstid, dock högst den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon (högst 45 dagar).

Om nedsättning skett enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 (nedsättningsregler) minskas även avbrottsersättning på samma sätt.

Vid stöld av fordonet gäller

- att ersättning lämnas för den tid fordonet är borta (högst 45 arbetsdagar).
- att ersättning dessutom lämnas för den tid som anses rimlig för att skaffa annat likvärdigt fordon, eller för att reparera återfunnet fordonet.

Allt ska rymmas inom ersättningstiden 45 arbetsdagar.

4.2 Förarolycksfall

Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrat fordon i Moderna.

4.2.1 Vad försäkringen gäller för

Trafikolycksfallsförsäkring gäller för personskada på fordonets förare, som uppkommer till följd av trafik med det försäkrade fordonet och som medför medicinsk invaliditet.

4.2.1.1 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för försämrat hälsotillstånd beroende på ett kroppsfel som antingen redan fanns vid olycksfallet eller som tillstött senare utan samband med trafikolycksfallet.

4.2.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden.

4.2.3 Vad försäkringen gäller för

Avtalet ingås av arbetsgivaren och försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda förare inom företaget (de försäkrade) om inte annat anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller för person som är försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden.

4.2.4 Försäkringsbelopp

Trafikolycksfall gäller medicinsk invaliditet (100 %), 600 000 kr per person samt dödsfall 20 000 kr.

4.2.5 Ersättning

Ersättning lämnas vid skada till följd av trafikolycksfall. Med trafikolycksfall menas kroppsskada som drabbar försäkrad ofrivilligt genom skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

Ersättning lämnas

- vid medicinsk invaliditet. Högsta ersättningsbeloppet är 600 000 kr
- med 3 600 kr (engångsersättning) vid inskrivning på sjukhus i minst 72 timmar
- med 2 000 kr (engångsersättning) vid sjukskrivning i minst 7 arbetsdagar
- med 20 000 kr till dödsboet om den försäkrade avlider till följd av trafikolycksfall inom 12 månader från skadedagen.

4.2.5.1 Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell (Gradering av medicinsk invaliditet - 1996). Ersättning lämnas upp till 600 000 kr. För att försäkringsersättning ska kunna utbetalas krävs att den medicinska invaliditeten inträtt och att funktionsnedsättningen objektivt fastställts. Moderna har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen. Ersättningens storlek bestäms i förhållande till graden av förväntad bestående medicinsk invaliditet. Rätt till ersättning föreligger om minst ett år förflutit sedan olycksfallet inträffade och en bestående invaliditetsgrad på minst 5 % inträtt inom 3 år från den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

4.2.6 Omprövning av beslut

Om invaliditetsgraden som låg till grund för den utbetalda ersättningen förvärras kan den försäkrade begära omprövning av beslutet under förutsättning att en väsentlig bestående försämring skett pga. av samma skada. Omprövning kan inte ske senare än tre år efter den dag invaliditetsgraden fastställdes första gången.

4.2.6.1 Inskränkning i försäkringens giltighet

4.2.6.2 Krigstillstånd

Vid krigstillstånd och andra politiska oroligheter lämnas inte ersättning för trafikolycksfall som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, politiska oroligheter eller uppror.

4.2.6.3 *Brottslig handling*

Försäkringen gäller inte för händelse som uppstått i samband med att förare eller reservförare utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

4.2.6.4 *Alkohol och narkotika mm.*

Försäkringen gäller inte om föraren eller reservföraren varit påverkad av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat och inte heller om skadan har samband med användning av läkemedel på ett felaktigt sätt.

4.2.6.5 *Ej behörig förare*

Försäkringen gäller inte om föraren eller reservföraren saknar behörighet att framföra fordonet.

4.2.7 **Åtgärder för utbetalning av ersättning**

För att försäkringsersättning skall utbetalas skall den försäkrade under utredning för fastställande av graden av invaliditet stå under fortlöpande läkartillsyn och iakttä läkares föreskrifter samt följa av Moderna lämnade anvisningar som avser att begränsa följderna av olycksfallet.

Vid skada måste

- anmälan om skadan omgående göras till Moderna
- läkare, inom offentlig vård eller som har vårdavtal med sjukvårdshuvudman, anlitas utan dröjsmål
- läkares föreskrifter följas
- den behandlande läkaren få medgivande att lämna alla upplysningar till Moderna som är av betydelse för bedömning av ersättningsfrågan
- om Moderna begär det, skall den försäkrade/vårdnadshavaren ge en av Moderna utsedd läkare, tillfälle till undersökning
- om Moderna begär det, ska övriga handlingar lämnas, som erfordras för bedömning av ersättningsfrågan. Läkararvode och andra kostnader (gäller dock inte ersättning för inkomstbortfall) för av Moderna särskilt påfordrad läkarundersökning ersätts av Moderna.

4.2.8 **Försäkringen upphör**

Trafikolycksfallsförsäkringen upphör

- om ordinarie bilförsäkring ändras till att enbart omfatta trafikförsäkring eller avställningsförsäkring
- om bilförsäkringen annulleras.

4.2.9 **Självrisk**

Trafikolycksfall gäller utan självrisk.

4.3 **Maskinskadeförsäkring**

Det framgår av försäkringsbrevet om maskinskadeförsäkring ingår i försäkringen.

4.3.1 **Vad försäkringen gäller för**

Försäkringen gäller för plötslig, oförutsedd skada som drabbar försäkrat fordon och sådan fast monterad utrustning, som hör till fordonet, och som är normal för ett fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade.

Försäkringen gäller även för plötslig, oförutsedd skada på aggregat, redskap eller släpvagn som anbringats på eller kopplats till fordonet om detta särskilt avtalats.

4.3.2 **Vad försäkringen inte gäller för**

Försäkringen gäller inte för skada eller fel

a) på maskinens datautrustning

b) som avses enligt 3.4 Brand-, 3.6 Stöld- och 3.11 Vagnskadeförsäkring.

- c) som består i slitage, förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll, eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- d) genom rost, frätning, kavitation eller genom sönderbränning av delar som normalt utsätts för upphettning.
- e) som orsakats av köld eller väta.
- f) enbart på däck, larvband och batterier.
- g) på mobilkran
- h) på borrkrona
- i) för vilken leverantör eller annan är ansvarig på grund av kontrakt, garanti eller liknande åtagande.

4.3.3 Säkerhetsföreskrifter

Anvisningar utfärdade av tillverkare av fordon och utrustning skall följas vad gäller underhåll, vård och belastning. Rekommenderade oljor skall användas.

Om säkerhetsföreskriften inte följs
Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser
AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

4.3.4 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

4.3.5 Giltighetstid

Försäkringen upphör att gälla på den huvudförfallodag som infaller 5 år från det att försäkringen först tecknades. Försäkringen gäller dock aldrig längre än till den dag då det gått 5 år sedan fordonet förvärvades av förste ägare.

4.4 Rörelseförsäkring Maskin

4.4.1 Egendomsförsäkring för verksamheten

4.4.1.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller den egendom som du som försäkringstagare äger, hyr eller lånar.

4.4.1.2 Vilken egendom som är försäkrad

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på eller förlust av försäkrad egendom som består av

- verktyg och mindre redskap
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till försäkrade fordon
- utrustning för kontor och lagerlokal
- kontorsinventarier och ledningar som inte är att anse som byggnad
- ritningar, arkivalier och datainformation.

4.4.1.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden, i försäkringstagarens kontor, garage, eller lager.

4.4.1.4 Försäkrade skadehändelser

- brand
- inbrott
- skadegörelse och stöld
- vatten

Skadehändelser ovan enligt definition i K 700:8 Allmänna villkor för företagsförsäkring.

4.4.1.4.1 Försäkringen gäller inte för

Skada som har samband med annan verksamhet än maskinentreprenadverksamhet.

4.4.1.5 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- förslitning, utmattning, förbrukning, svinn, diffusion, fortgående sprickbildning eller gradvis förändring eller annan långtidspåverkan
- erosion, kavitation, korrosion
- förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort
- olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri
- att information på datamedia, blir obrukbar eller förlorats till följd av tillverkningsfel eller brist hos datamedia, felhantering, felprogrammering eller liknande
- försäkringen gäller inte om ersättning till någon del kan utgå från annan objektsförsäkring eller garanti.

4.4.1.6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 3 prisbasbelopp per företag vid varje skadetillfälle.

4.4.1.7 Allmänna säkerhetsföreskrifter

Egendomen skall tas om hand på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas. Egendom ska förvaras på försäkringsställe i godkänd låst lokal, i försäkringstagarens eller i dennes arbetstagares bostad eller på annat minst lika säkert sätt.

Om säkerhetsföreskrifterna åsidosätts kan ersättningen sättas ned. Vidare gäller som säkerhetsföreskrift att bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada skall följas, samt att anvisningar från tillverkare, leverantör eller installatör skall följas.

4.4.1.8 För stöldförsäkringen gäller följande säkerhetsföreskrifter

4.4.1.8.1 Försäkringstagarens ordinarie kontor och garage/depå

- a) dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet.
- b) skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion.
- c) parskjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion i framkanten, och en godkänd låsenhet, utan krav på godkänt slutbleck, med hakande funktion i varje bakkant.
- d) dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4.
- e) nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inkl. elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.
- f) öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat.
- g) annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

4.4.1.8.2

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel kvarlämnats i låset. Nyckel till försäkringslokal ska, om den förvaras på försäkringsställe, förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset. Nyckel till försäkringslokal får inte vara märkt så att den kan identifieras. Lås till försäkringslokal ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel eller låskombination.

4.4.1.8.3 Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli se Allmänna bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

4.4.1.9 Självrisk

Självrisken är 20 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4.4.2 Resgods

Med resgods avses personliga tillhörigheter som föraren normalt har med sig i fordonet.

4.4.2.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden

4.4.2.2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för förarens personliga lösöre, som under färd med fordonet skadas genom trafikolycka, brand eller stöld. Vid inträffad stöldskada skall polisanmälas göras.

Försäkringen gäller inte om ersättning för skadan, helt eller delvis, kan utgå från annan försäkring eller garanti.

4.4.2.3 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 1 prisbasbelopp vid varje skada. Inom ramen för ersättningsbeloppet ersätts stöldbegärlig egendom med högst 10 000 kr och kontanter och värdehandlingar med högst 2 000 kr.

4.4.2.4 Självrisk

Självriskens är 5 % av prisbasbeloppet vid varje skadetillfälle.

4.4.2.5 Försäkringen gäller inte

För kontanter och värdehandlingar som kvarlämnats i fordonet.

4.4.2.5 Säkerhetsföreskrifter

- när fordonet lämnas skall egendomen som förvaras i fordonet vara inlåst i detta.
- stöldbegärlig egendom, kontanter och värdehandlingar får inte förvaras synligt.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättning kan minskas eller utebli enligt reglerna i Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

4.4.3 Rättsskyddsförsäkring för verksamheten

Tvister

4.4.3.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

4.4.3.1.1 Försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) i tvist som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

4.4.3.1.2 Fastighetsrättsskydd

Försäkringen gäller för försäkringstagaren såsom ägare, brukare eller innehavare av fastighet, där verksamheten bedrivs och som till övervägande del används för denna.

4.4.3.2 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen är i kraft när tvisten uppkommer (tvistedagen) och om den då gällt under en sammanhängande tid av minst 2 år. Om försäkringen inte funnits i Moderna under en sammanhängande tid av 2 år, men motsvarande försäkring funnits i annat bolag, får den tid försäkringen funnits i annat bolag tillgodoräknas.

Om försäkringen gäller, men varit i kraft kortare tid än 2 år vid tvistens uppkomst, lämnas rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om försäkringen har upphört att gälla när tvisten uppkommer på grund av att den försäkrade verksamheten upphört och försäkring i annat bolag inte finns, lämnas rättsskydd genom denna försäkring om de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket har inträffat under den tid försäkringen varit i kraft och det därefter inte har gått mer än 10 år sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Anmärkning

Med tvist menas att rättsligen grundat krav har framställts och helt eller delvis avisats av någon annan.

4.4.3.3 *Var försäkringen gäller*

Försäkringen gäller för tvist eller mål dels med motpart som har hemvist inom Norden, dels som avser fastighet belägen inom Norden.

4.4.3.4 *Vad försäkringen gäller för*

Moderna betalar i följande fall nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader som den försäkrade inte kan få betalda av motparten samt skäliga utredningskostnader beställda av ombudet.

4.4.3.4.1 *tvist utan rättegång*

Den försäkrades egna ombudskostnader i tvist som kan prövas som tvistemål (t-mål) av tingsrätt, fastighetsdomstol, statens VA-nämnd, miljödomstol i Sverige eller motsvarande domstolar i övriga nordiska länder. Såvitt gäller miljödomstol avses endast tvist om skadestånd enligt 32 kap miljöbalken.

Försäkringen gäller således inte för tvist som endast kan handläggas av administrativa myndigheter, förvaltningsdomstolar eller andra specialdomstolar än vad som anges ovan.

Är tvisten sådan att den först handläggs av annan instans (till exempel kronofogdemyndighet, hyresnämnd, konkurrensverket eller lantmäterimyndighet) betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning eller handläggning.

4.4.3.4.2 *tvist med rättegång*

Rättegångskostnader i tvist enligt 7.1 – både den försäkrades egna och sådana som han efter domstolsprövning förpliktats att utge – som uppstått vid angivna domstolar eller överdomstolar till dessa. I sådana mål gäller försäkringen även för resning, dock endast om resning beviljats, samt även hyresmål som prövas av Svea Hovrätt. Med rättegångskostnad avses även kostnad för medlare, förordnad enligt 42 kap rättegångsbalken.

Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

4.4.3.4.3 *tvist med skiljeförfarande*

Försäkringen gäller för kostnader för skiljeförfarande, om tvisten utan sådant förfarande kunde ha prövats av i 7.1 första stycket nämnda domstolar.

Ersättning lämnas för kostnader för skiljeförfarande – både den försäkrades egna och sådana som han förpliktigas utge – med undantag för ersättning till skiljemännen.

4.4.3.4.4 *Undantag*

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller följande.

4.4.3.4.5 *Arbetstvist*

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller förutvarande arbetstagare (till exempel tvister gällande provisioner, arbetstvister eller liknande).

4.4.3.4.6 *Småmål*

Försäkringen gäller inte för tvist där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och därmed skall handläggas enligt reglerna 1 kap 3 d § rättegångsbalken (så kallade småmål). Dessa undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.

4.4.3.4.7 *Överlåtetsanspråk*

Försäkringen gäller inte för tvist som avser fordran eller annat anspråk, som överlåtits på den försäkrade eller som gäller borgensåtagande eller liknande åtagande.

4.4.3.4.8 Fordon

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, ång-, motor-, eller segelbåt.

4.4.3.4.9 Fastighet

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare av annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt än vad som anges i försäkringsbrevet, och inte heller då tvist har samband med köp eller försäljning av fastighet eller tomträtt.

4.4.3.4.10 Fastighets- eller miljödomstol

Försäkringen gäller inte för tvist som kan falla under prövning av fastighets- eller miljödomstol och där den försäkrade är att anse som sökande part.

4.4.3.4.11 Miljöfarlig verksamhet

Försäkringen gäller inte för tvist som rör sådan av försäkringstagaren bedriven eller planerad verksamhet eller del av denna som enligt föreskrifter i miljöbalken kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om dessa föreskrifter åberopas eller inte.

4.4.3.4.12 Försäkring

Försäkringen gäller inte för tvist som avser skadestånd mot den försäkrade om trafik- eller ansvarsförsäkring täcker eller skulle kunna täcka sådant skadeståndsansvar. Detta gäller oavsett om sådan försäkring är gällande eller inte.

4.4.3.4.13 Konkurs

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion.

4.4.3.4.14 Obefogat intresse

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad.

4.4.3.4.15 Brott

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk riktat mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet.

4.4.3.4.16 Patent med mera

Försäkringen gäller inte för tvist som avser patent- eller annan immaterialrätt.

4.4.3.4.17 Marknadsföringslagen

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende enligt marknadsföringslagen.

4.4.3.4.18 Medförsäkrade bolag

Försäkringen gäller inte för tvist som uppkommit mellan företag och koncern inom samma koncern eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal.

4.4.3.5 Skattemål

4.4.3.5.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) i tvist som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

4.4.3.5.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist i skattemål under förutsättning att försäkringen varit i kraft under det beskattningsår då den händelse som orsakade tvisten inträffade och alljämt är i kraft när målet anhängiggörs. (Rättsskyddsförsäkringen för skattemål i annat bolag under del av denna tid får tillgodoräknas försäkrad).

4.4.3.5.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skattemål i Sverige.

4.4.3.5.4 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombudskostnader i länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt vid tvist i skattemål angående taxering av den försäkrade verksamheten.

4.4.3.5.5 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller följande.

4.4.3.5.6 Skattebrott

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skattebrottslagstiftning.

4.4.3.5.7 Skönstaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skönstaxering.

4.4.3.5.8 Förhandsbesked

Försäkringen gäller inte skattemål avseende förhandsbesked.

4.4.3.5.9 Eftertaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende eftertaxering som beror på att försäkrad fullgjort sin uppgiftsplikt på ett oriktigt sätt.

4.4.3.5.10 Fastighetstaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende fastighetstaxering.

4.4.3.5.11 Aktier

Försäkringen gäller inte skattemål som har samband med köp eller försäljning av aktier eller andra andelsbevis.

4.4.3.5.12 Småmål

Försäkringen gäller inte skattemål avseende beskattningsfråga där skattebeloppet är lägre än 0,5 prisbasbelopp.

4.4.3.5.13 Avgift – skattetillägg

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende avgifter eller skattetillägg.

4.4.3.5.14 Ombudskostnad och statliga medel

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende ombudskostnader i den mån dessa kan betalas av statliga medel.

4.4.3.5.15 Mervärdesskatt

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende mervärdesskatt.

Gemensamma bestämmelser

4.4.3.6 Försäkringsbelopp - Högsta ersättning

Modernas ersättningskyldighet är vid varje tvist eller skattemål begränsad till 5 prisbasbelopp. Ersättningen för samtliga tvister som uppkommit under ett försäkringsår är begränsad till 50 prisbasbelopp.

En skada föreligger om två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist. Även om den försäkrade har flera tvister skall dessa räknas som en skada om yrkande stöder sig på väsentligen samma grund.

Flera skattemål anses som ett mål om de hänför sig till samma beskattningsår.

Kan den försäkrade i en och samma skada få ersättning från flera försäkringar i ett eller flera bolag begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 5 prisbasbelopp.

4.4.3.8 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller följande.

4.4.3.8.1 *Eget arbete med mera*

Försäkringen gäller inte för kostnader som avser

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle
- utredning om innehållet i utomnordisk rätt
- ombuds resor utom Norden
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.

4.4.3.8.2 *Vissa merkostnader*

Försäkringen gäller inte för merkostnader som kan uppstå genom att den försäkrade

- anlitar flera ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där verksamheten bedrivs eller ärendets natur
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att utfå ersättning av staten eller av motpart
- krävs på högre ersättning för ombuds- och utredningskostnader än vad som utdömts vid domstolsprövning.

4.4.3.8.3 *Statlig rättshjälp*

Försäkringen gäller inte för kostnad som skulle ha betalats av allmänna medel om den försäkrade ansökt om allmän rättshjälp.

4.4.3.9 *Ersättningsregler*

Ersättning betalas till den försäkrades ombud för försäkrades egna ersättningsbara kostnader enligt 1.7 när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om försäkrad blir, eller riskerar att bli, ersättningsskyldig för flera, har Moderna rätt att fördela resterande del av försäkringsersättningen.

4.4.3.10 *Självrisk*

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda ersättningsbara kostnaderna ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Självriskan är 20 % av prisbasbeloppet samt 20 % av överskjutande kostnad.

Endast en självrisk tillämpas om flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

4.4.3.11 *Åtgärder vid tvist*

4.4.3.12 *Ombud*

För att försäkringen skall gälla måste den försäkrade anlita ombud. Ombud skall anlitas innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt 1.7.1 först skall prövas av annan instans, skall ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombudet skall vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag eller det lands lag där processen drivs ställer på ett ombud och antingen vara

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, Moderna och den försäkrade har rätt att begära prövning hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor av ombudets lämplighet. Nämndens beslut är endast rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot samt Moderna skall prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och Moderna förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

4.4.3.13 *Skaderegleringsbestämmelser och preskription*

Vid skada skall den försäkrade följa de bestämmelser som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 42.

4.4.3.14 *Tidpunkt för betalning av ersättning*

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 43.

4.4.4 Ansvarsförsäkring för verksamheten

4.4.4.1 *Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet*

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom försäkringstagarens verksamhetsområde, men gäller inte för ersättningsskyldighet enligt åtagande härutöver.

För att full försäkring skall föreligga måste samtliga försäkringstagaren tillhöriga maskiner/fordon som används i verksamheten ha ansvarsförsäkring i Moderna. I annat fall är Modernas ansvar begränsat till vad som svarar mot förhållandet mellan ansvarspremien för antalet försäkrade och ansvarspremien för det totala antalet maskiner/fordon som ingår i verksamheten.

4.4.4.2 *När försäkringen gäller*

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser person- och sakskada som inträffar under försäkringstiden och som har samband med försäkrad verksamhet. Vid miljöskada gäller försäkringen enbart för skada som inträffar och upptäcks under försäkringstiden.

4.4.4.3 *Var försäkringen gäller*

Försäkringen gäller inom Norden.

4.4.4.4 *Försäkrad verksamhet*

Försäkringen gäller för

- normalt förekommande arbetsmoment inom entreprenadverksamhet som huvudsakligen utförs med försäkrade fordon.

Vid rivnings-, byggnads- och sprängningsarbete gäller dock försäkringen endast i de fall där entreprenadsumman för försäkringstagarens arbete i den delen inte överstiger 10 prisbasbelopp.

4.4.4.5 *Försäkringsbelopp – Högsta ersättning*

Försäkringsbeloppet, även om försäkringstagaren har Rörelseförsäkring Maskin för fler än en maskin/fordon, är vid

- a) tillfälligt lyft och tillfällig transport, 10 prisbasbelopp per skada och 50 prisbasbelopp för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.
- b) miljöskada 500 000 kr per skada och för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.
- c) personuppgiftsskada 500 000 kr per skada och 5 000 000 kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.
- d) annan skada, 50 miljoner kr per skada och 100 miljoner kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

Dessa belopp utgör högsta sammanlagda ersättning som Moderna betalar i varje skada för skadestånd inklusive ränta samt utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna-, röjnings- och räddningskostnader.

Serieskada

Modernas ersättningsskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp för skador som orsakats av samma fel, defekt eller säkerhetsbrist hos en eller flera produkter, oavsett om skadorna inträffar under ett eller flera försäkringsår.

Flera skador av samma orsak vid samma tillfälle

För flera skador som uppkommit av samma orsak och som inträffat vid samma tillfälle. Det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade tillämpas.

4.4.4.6 Vad försäkringen gäller för

Omfattning

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom försäkringstagarens verksamhetsområde, men gäller inte för ersättningsskyldighet enligt åtagande härutöver.

4.4.4.6.1 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada. Om försäkringen gör undantag för viss person- eller sakskada gäller försäkringen inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan. Försäkringen omfattar inte ren förmögenhetsskada med vilket förstås ekonomisk skada som uppkommit utan samband med att någon lider person- eller sakskada (Se dock punkterna 4.4.4.5.2 och 4.4.4.5.3 nedan).

4.4.4.6.2 Miljö- och byggherreansvar

Sakskada, personskada och ren förmögenhetsskada (vid miljöansvar).

Försäkringen gäller för den försäkrades skadeståndsskyldighet för miljöskada, enligt miljöbalken (1988:808) eller andra grannelagsrättsliga regler. Försäkringen gäller även för den försäkrade i egenskap av byggherre på egen eller brukad fastighet och med de begränsningar som följer av 4.4.4.5.2 ovan.

Försäkringen gäller dock endast under förutsättning att

- fel tillfälligt begåtts
- fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

Vid personskada gäller försäkringen utan de begränsningar som anges i ovanstående stycke, då skadan uppkommit till följd av byggnads-, anläggnings- eller installationsarbete och den försäkrade är skadeståndsansvarig i egenskap av byggherre på egen eller brukad fastighet och med de begränsningar som följer av 4.4.4.5.2 ovan.

Försäkringen gäller inte i något fall för miljöskada som den försäkrade i egenskap av entreprenör kan åläggas enligt miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler.

4.4.4.6.3 Ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar

Försäkringen omfattar även skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan åläggas enligt 48 § personuppgiftslagen (PUL).

4.4.4.7 Försäkringen gäller även för

- Försäkringstagaren i sin egenskap av brukare av fastighet där verksamheten bedrivs samt för byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på sådan fastighet.
- Tillfällig transport
- Försäkringen gäller tillfälliga transporter, trots vad som anges i punkt 4.4.4.8.1.4, för skada på gods som uppstått vid sådan kortare, tillfällig transport som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport, CMR eller Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser.
- Tillfälligt lyft
- Försäkringen gäller s.k. tillfälliga lyft, trots vad som anges i punkt 4.4.4.8.1.4 för skada på gods som uppstått vid sådant tillfälligt lyft med lastbil som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport, CMR eller Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser.
- Lånad truck
- Försäkringen gäller, trots vad som anges i punkt 4.4.4.8.1.4, för skada som uppstått när försäkrad lånat truck eller lastmaskin för att lasta eller lossa eget fordon och då skadat trucken eller lastmaskinen. Försäkringen gäller i sådant fall även för skada på

annan egendom som hör till utlånaren, dock inte för skada på det som lastats eller lossats.

- Miljöskada
- Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet för miljöskada men bara vid plötslig och oförutsedd skada till följd av att tillfälligt fel begås eller uppkommer på
 - - tank eller annan ändamålsenlig behållare som rymmer högst 10 000 liter, som ägs av eller uteslutande används av försäkringstagaren, där denne förvarar olja och drivmedel
- försäkringstagarens fordon, t.ex. dess drivmedels- och transporttankar. Försäkringen gäller vid miljöskada enligt ovan också för förmögenhetsskada som inte har samband med person- eller sakskada (ren förmögenhetsskada).
- Personuppgiftsskada
- Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan bli skyldig att betala enligt 48 § personuppgiftslagen (1998:204) (ren förmögenhetsskada).

4.4.4.8 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som beräknas överstiga för skadan tillämplig självrisk åtar sig Moderna gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljeförfarande och i det fallet betala de rättegångs- eller skiljedomskostnader som uppkommer för den försäkrade eller som denne åläggs att betala och som inte kan utfås av motpart eller annan
- betala det skadestånd som överstiger självrisken och som den försäkrade är skyldig att betala enligt gällande skadeståndsrättsliga regler eller försäkrade avtal.

4.4.4.9 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 39 gäller följande.

4.4.4.9.1 Försäkringstagarens egendom

Försäkringen gäller inte för skada på försäkrads egendom.

4.4.4.9.2 Skada på levererad produkt eller egendom

Försäkringen gäller inte för

- skada på produkt eller egendom som den försäkrade levererat eller åtagit sig att leverera
- kostnad eller skada som uppkommer i samband med undersökning, reklamation, borttagande, återtagande, återställande, reparation, utbyte eller indragning av levererad produkt eller egendom
- skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel, brist eller defekt hos levererad produkt eller egendom. Försäkringen gäller dock för skada på tidigare uppförd, såld eller levererad produkt eller egendom om skadan inträffar till följd av att den försäkrade
- fullgörande av avtal som inte är hänförligt till det tidigare leveransavtalet
- utförande av underhålls- eller servicearbeten efter garantitidens utgång.

4.4.4.9.3 Utfästelse och garanti

Försäkringen gäller inte för skada i den mån skadeståndskravet endast kan grundas på uttrycklig eller underförstådd utfästelse eller garanti.

4.4.4.9.4 Kända fel och bristfälliga undersökningar

Försäkringen gäller inte för skada genom levererad produkt eller egendom när den försäkrade eller dennes arbetsledning

- kände till felet eller bort känna till eller bristen innan skadan uppkom och låtit bli att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den
- inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens eller egendomens lämplighet och detta medfört att defekt i produkten eller egendomen inte upptäckts.

4.4.4.9.5 Undantagen verksamhet

- mobilkranverksamhet

- skada på egendom som försäkringstagaren eller annan för hans räkning hyr, leasat, lånar, nyttjar eller på grund av särskilt åtagande därom förvarar.
- verksamhet där försäljning av varor sker kontinuerligt.

4.4.4.9.7 Byggherreansvar

Försäkringen gäller inte för skada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre. Försäkringen gäller inte heller då den försäkrade enligt avtal övertagit byggherrens ansvar enligt miljöbalken, vattenlagen eller andra grannelagsrättsliga regler.

4.4.4.9.8 Trafikansvar

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av Trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat område
- inträffar då fordonet används inom tävlingsområde, när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Dessa undantag tillämpas även om den försäkrade underlåtit att teckna trafikförsäkring.

4.4.4.9.9 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada genom

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjöar eller andra vattenområden, grundvatten, luft samt mark, byggnad, anläggning eller anordning
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt, ljus
- fukt eller kondens
- annan liknande störning.

4.4.4.9.9.1 Undantaget avser inte skada som beror på

- att fel - dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod tillfälligt begås vid användning, service eller underhåll av byggnad, anläggning eller anordning
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommer på byggnad, anläggning eller anordning
- skada som orsakats av produkt som den försäkrade levererat allt under förutsättning att lag, författning eller myndighets föreskrift inte medvetet åsidosatts.

Försäkringen gäller inte heller för skada som är en följd av normalt och beräknligt spill.

4.4.4.9.10 Fartyg och ansvar på sjön

Försäkringen gäller inte för sakskada till följd av kollision orsakad genom fartyg eller båt eller av dessa bogserade föremål.

4.4.4.9.11 Flyg- och flygplatsansvar

Försäkringen gäller inte för skada genom

- luftfartyg eller produkter ingående i luftfartyg.
- markutrustning avsedd att användas i samband med luftfart.

Försäkringen gäller inte heller för det ansvar som kan åläggas den försäkrade i egenskap av flygplatsansvarig eller i samband med flygledning.

4.4.4.9.12 Annan transport

Försäkringen gäller inte för skada genom

- kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk eller bogserade föremål
- järnväg, detta undantag omfattar dock ej spårbunden järnväg för transport av gods inom försäkringsstället.

4.4.4.9.13 Läkemedel, asbest med mera

Försäkringen gäller inte för skada genom läkemedel, asbest, PCB, tobak, formaldehyd eller andra otillåtna ämnen.

4.4.4.9.14 Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på

- sådan del av egendomen som skadats på grund av att delen felaktigt eller bristfälligt åtgärdats vid utförandet av den försäkrades åtaganden. Här avses även kostnad och/eller skada som uppkommer på grund av att egendomen måste undersökas,

repareras eller bytas ut och att ingrepp på grund av detta måste ske i annan egendom. Denna begränsning gäller dock inte vid skada på egendom som lyfts.

- egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person transporterat, hyrt, leasat, lånat eller annars nyttjat
- egendom som försäkrad eller annan för hans räkning åtagit sig att uppföra, tillverka eller förvara
- egendom som skadas till följd av ingrepp i bärande konstruktion i hus, broar och andra byggnadsverk.

Se dock punkt 4.4.4.6 om tillfällig transport, tillfälligt lyft och lånad truck.

4.4.4.9.15 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet att handla som – med hänsyn till omständigheterna – inneburit en betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken den försäkrade eller dennes arbetsledning har varit medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken.

4.4.4.9.16 Lag, myndighets föreskrift eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift eller beslut, domstols dom eller beslut, såvida inte den försäkrade kan visa att den försäkrade eller dennes arbetsledning varken haft eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

4.4.4.9.17 Arbetskada/Annan försäkring

Försäkringen gäller inte för arbetskada.

4.4.4.9.18 Böter, viten eller straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, viten, straffskadestånd ("punitive damages") eller annan liknande kostnad.

4.4.4.9.19 Krav mellan försäkrade

Försäkringen gäller inte för skada som de försäkrade orsakar varandra, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4.4.4.10 Ersättningsregler

Moderna ersätter

- kostnader och skadestånd enligt åtagande i punkt 4.4.4.7
- räddningskostnad enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 41.3 med avdrag för självrisk enligt punkt 4.4.4.10.

4.4.4.11 Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda kostnaderna för skadestånd, Modernas utredning, förhandling, rättegång, skiljeförfarande och räddningsåtgärd ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Självrisken är 20% av prisbasbeloppet. Se även särskilda självrisker nedan.

Flera skador – Serieskada

Endast en självrisk – den som gäller då den första skadan inträffade – skall tillämpas

- vid flera skador som orsakats av samma defekt hos en eller flera produkter
- för skador som uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

Särskild självrisk

För vissa skadehändelser är självrisken förhöjd enligt nedan. Är den valda grundsjälvrisken högre än de särskilda självriskerna gäller den högre grundsjälvrisken.

Heta arbeten

Självrisken är 30 % av skadekostnaden, dock lägst 1 prisbasbelopp och högst 10 prisbasbelopp vid sakskada genom heta arbeten.

Kabelskada

Vid skada på el- eller teleledning i mark, som uppkommit genom grävning eller återfyllning, är självrisken vid varje skada 20 % av prisbasbeloppet.

Brandfarlig vätska

Självriskens är 1 prisbasbelopp vid sakskada genom brandfarlig vätska samt oljor av alla slag.

Miljö- och byggherreansvar

Självriskens är 1 prisbasbelopp vid varje skada som ersätts vid byggherreansvar och vid ren förmögenhetsskada vid miljöansvar enligt 4.4.4.5.2.

4.4.4.12 Åtgärder vid skada

Vid skada skall den försäkrade vidta de åtgärder som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 41.

4.4.4.13 Skaderegleringsbestämmelser och preskription

Vid skada skall den försäkrade följa de bestämmelser som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 42.

4.4.4.14 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, punkt 43.

4.4.5 Ansvarsförsäkring vid entreprenad

Med tillämpning av villkoret i övrigt gäller försäkringen med följande kompletteringar och ändringar.

4.4.5.1 Försäkringen omfattar

Markarbete

Vid skada genom markarbeten tillämpas inte undantagen 4.4.4.6.2 (Miljö och byggherreansvar). Vid skada som består i eller är en följd av förändring av grundvattennivån gäller försäkringen dock endast om följande förutsättningar är uppfyllda:

- att skadan plötsligt och oförutsett inträffar inom två år efter utförandet av markarbetet
- att nödvändiga undersökningar utförts för att före markarbetets genomförande fastställa grundvattennivån
- att under markarbetets gång grundvattennivåns förändringar följts samt nödvändiga åtgärder för att förebygga skada vidtagits.

4.4.5.2 Annan skada

Vid annan skada än skada genom markarbeten gäller försäkringen om skadan beror på att fel tillfälligt begås av den försäkrade i egenskap av entreprenör vid utförande av arbetena.

4.4.5.3 Ren förmögenhetsskada

Försäkringen omfattar även skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada för vilken den försäkrade kan bli ansvarig

- enligt miljöbalken 32 kapitlet eller andra grannelagsrättsliga regler om skadan uppkommer plötsligt och oförutsett eller beror på att fel tillfälligt begås av den försäkrade i egenskap av entreprenör.
- enligt Konsumentverkets godkända branschbestämmelser för småhusentreprenader där enskild konsument är beställare. Försäkringen gäller dock inte för kostnad som är en följd av försening i leverans.

4.4.5.4 Försäkringsbelopp

För ren förmögenhetsskada enligt 4.4.4.6.2 ovan, lämnas ersättning med högst 1 Mkr vid varje skada och högst 2 Mkr för samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår. Inträffar flera skador till följd av ett och samma fel skall dessa anses som en skada och vid beräkning av högsta ersättning skall samtliga dessa skador hänföras till det försäkringsår då den första skadan inträffade. Ersättningen är sålunda begränsad till ett försäkringsbelopp, nämligen det för en skada angivna högsta ersättning som gällde då den första skadan inträffade. Detta upphäver inte övriga förutsättningar enligt villkoren såsom att skadan skall omfattas av försäkringen även när det inträffar.

4.4.5.5 Särskild självrisk

Markarbeten

Med ändring av 4.2.11. är självriskan 10 % av det totala skadebeloppet för skador som inträffar genom markarbeten och som hänförs till samma entreprenad, dock lägst 0,5 prisbasbelopp, såvida inte högre självrisk avtalats.

Ren förmögenhetsskada

Med ändring av 4.2.11. är självriskan 1 prisbasbelopp vid varje skada när ersättning lämnas för ren förmögenhetsskada.

Serieskada

Vid skador som inträffar till följd av ett och samma fel har den försäkrade att svara endast för en självrisk som gäller vid den tidpunkt då första skadan inträffar och försäkringen är i kraft.

4.4.5.6 Säkerhetsföreskrifter

Markarbeten skall anpassas till förhållandena på arbetsplatsen samt till byggnader, anläggningar och annan egendom i grannskapet. Härvid skall av myndighet utfärdade bestämmelser och anvisningar följas.

Vid sprängning skall sprängjournal föras.

Innan markarbeten påbörjas skall besiktning (syneförrättning) ske av den egendom i grannskapet som enligt erfarenhet löper risk att skadas. Härvid skall även provtryckning av skorstensstock utföras av behörig person. Efter markarbetenas avslutande skall egendomen utan dröjsmål efterbesiktigas. Eftersätts kraven på besiktning, gäller försäkringen endast om försäkringstagaren genom tillförlitlig utredning kan bevisa att skadan kommit som en följd av markarbetet.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli mot säkerhetsföreskrifter.

4.4.6 Utvidgat skydd

Det utvidgade skyddet omfattar endast sakskada på angiven egendom. Det utvidgade skyddet omfattar således varken förmögenhetsskada eller ren förmögenhetsskada.

4.4.6.1 Vid lyft och transport

Försäkringen gäller för skada på gods som uppkommer under lyft eller transport som försäkringstagaren eller dennes arbetstagare (de försäkrade) orsakar i tjänsten.

4.4.6.1.1 Undantag

Det utvidgade skyddet gäller inte för lyft eller transport som utförs med gaffeltruck, kran eller annat fordon som är konstruerat huvudsakligen för att lyfta eller transportera gods. Ej heller gäller försäkringen för transporter som sker på allmän väg där Lag om inrikes vägtransport, CMR eller SÅ:s (Sveriges Åkeriföretags) ansvarsbestämmelser är tillämpliga.

4.4.6.1.2 Försäkringen gäller från det att

- lyftanordningen anbringats,
- under förflyttning
- och till det att godset placerats på avsedd plats av fordonet.

4.4.6.2 Säkerhetsföreskrifter

Föreskrifter från myndighet, som har för avsikt att förebygga eller begränsa skada, skall följas.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli enligt Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, 38 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

*4.4.7 Oljeskadeförsäkring**4.4.7.1 Omfattning*

Försäkringen gäller för skada som uppstår genom oberäknad utströmning av brandfarlig vätska (till exempel olja) från fordon eller cistern och som drabbar egendom som tillhör försäkrad. Som egendom räknas även mark, grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö eller annat vattenområde. Med cistern i denna bestämmelse menas behållare med

volym av högst 10 000 l, belägen utomhus ovan jord utan anslutning till oljepanna eller liknande. Med brandfarlig vätska menas brandfarlig vätska enligt förordning (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor.

4.4.7.2 Undantag

Försäkringen gäller inte

- skada på cistern eller rörsystem
- den utrunna brandfarliga vätskan
- skada till följd av normalt och oberäkneligt spill
- skada som orsakats av att föreskrift, utfärdad av myndighet i avsikt att förebygga eller begränsa skada, inte följs
- skada i den mån ersättning kan lämnas genom brand-, vatten- eller cisternförsäkring eller enligt trafikskadelagen.

4.4.7.3 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 6 prisbasbelopp per skada.

4.4.7.4 Självrisk

Självriskens är 10 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

5. Särskilda försäkringsvillkor

5.2 Avställningsförsäkring

5.2.1 Giltighetsområde

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

5.2.2 Omfattning

Försäkringen gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast i Sverige. Försäkringen gäller när registreringspliktiga fordon är avställd i vägtrafikregistret och ej brukas, och efter anmälan till Moderna när avställningen gäller ej registreringspliktiga fordon.

Om fordonets försäkring vid avställningstillfället omfattades av några av följande försäkringsformer ingår de också i avställningsförsäkringen.

- brandförsäkring
- glasrutförsäkring
- stöldförsäkring inklusive skadegörelse
- rättsskyddsförsäkring avseende fordonet
- egendomsförsäkring för företag
- vagnskadeförsäkring (begränsad till att omfatta skada genom annan yttre olyckshändelse). Vagnskadeförsäkringen gäller inte för skada som inträffar när fordonet brukas.
- rättsskyddsförsäkring avseende verksamheten
- ansvarsförsäkring

oljeskadeförsäkring

5.2.3 Självrisk

Självriskens framgår av försäkringsbrevet.

Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen för din försäkring.

I övrigt hänvisas till Allmänna Bestämmelser AB-DF:Motor 1, där det också finns ett antal definitioner med anknytning till detta villkor.

Om du är missnöjd med skaderegleringen

Om du inte är nöjd med vårt beslut kan ett telefonsamtal eller ett brev till skaderegleraren vara tillräckligt för att problemet ska klaras upp. Du har även möjlighet att få klagomål och tvist som rör försäkringen prövad av nedan angivna nämnder.

Försäkringsbolagets Skadeprövningsnämnd
Skriv till Skadeprövningsnämnden om du vill ha ditt ärende prövat.
Moderna
Skadeprövningsnämnden
Box 7830, 103 98 STOCKHOLM
Telefax 08-56 200 688

Du har alltid möjlighet att väcka talan mot oss vid allmän domstol.

Om skada inträffar kontakta oss så snart som möjligt per telefon
Inom Sverige: 0200-213 213
Utanför Sverige: +46 70 10 50 50
Fax: 08-562 00 688
E-post: info@modernaforsakringar.se